

og tit mugu læra börn tykkara, at hon er heilag, og at hvör gátuför endurspeglar í teimum kláru vötnum, sigur frá tilburðum og minnum úr lífinum hjá fólki mínum. Ljóðið frá tí sjóðandi vatninum er málið í faðir og forfedrum mínum. Áirnar eru bróður okkara, tær slökkja tosta okkara. Áirnar eru kanoir okkara og geva börnum okkara fœðina. Fara vit at selja tykkum land okkara, mugu tit minnst til, og eisini lata börn tykkara vita, at áirnar eru bróður okkara — og tykkara. Frá teirri stund mugu tit hava tokka til áirnar sum til einhvønn annan bróður tykkara.

Reyði maðurin hefur altið hildið undan fyrri framherjandi hvíta manninum sum fjallamjörkin vikir fyrri morgunsólina. Men óska forfedra okkara er heilag. Hesar gravir eru heilag jörð, á sama hátt

sum hesar brekkurnar og hesi troini: hesin parturin av jörðini er okkum heilagur. Vit vita, at hvíti maðurin skilur ikki siðir okkara. Hjá honum hefur eitt jarðarstykki ikki meiri virði enn tað, sum hjá tí liggur, tí hann er ein fremmandur, sum kemur á náttartíð og tekur frá jörðini tað, sum honum krevst. Jörðin er ikki bróðir, men figgindi hansara, og tá hann hefur vunnið á henni, flytir hann. Hann rýmir frá grøvum fedra sína, men hetta nerver hann púrt einki. Hann stjælur jörðina undan egnu börnum sínum. Tað nerver hann heldur púrt einki, hann hefur gloymt gravir fedra sína og tilveru rætt barna sína. Hann fer við móður síni, jörðini, og bróður sínum, himmalinum, sum lutir tú keypir, rænir, selur, sum seyði ella glitrandi perlum. Hann er so slúkin og grammur, at einaferð fer hann at slúka allari jörðini og einanst lata eina oyðimørk eftir sær.

LUFTIN ER REYÐA MANNINUM DÝRABAR

Siðir okkara likjast ikki tykkara. Reyði maðurin fær ilt í eyguni av býum tykkara. Men kanska kemst hetta av, at reyði maðurin er villur og tí ikki skilur. Tað finnst eingin friðarlígr blettur í býnum hjá hvíta manninum. Einku stað, har tú kanst hoyra knubbarnar spretta um várið ella veingirnar á flogkyktunum surra. Men kanska kemst hetta av, at eg eri villmaður og tí ikki skilji. Oyrað verður stöðugt plágað av gangi. Og hvat er lívið vert, tá tú ikki hoyrir tað einslaga krunkið frá náttaravrinum ella keglið av froskunum uttan um ein hyl um náttina? Eg eri reyður maður og skilji ikki. Indánunum dámar betur tað mjúka ljóðið av lotinum í vatns-skorpuni og roykin av vindinum, tá hann er reinsaður av middagsregninum og kryddaður við anganum av nála-troum.

Luftin er reyða manninum dýrabær, tí øll eru vit felags um luftina, vit anda niður í okkum — villini djórini, trøini, menniskjan, øll anda í tí somu luftini. Hvíti maðurin tykist heldur ikki varnast, hvørja luft hann andar niður í seg. Sum eitt spakuliga doyggjandi menniskja varnast hann ikki ringan royk. Men selja vit land okkara, mugu tit minnst til, at okkum er luftin ein dýrabærur vinur, at luftin lutar sundur anda sín til alt livandi. Vindurin, sum gav ættarfaðiri okkara fyrsta andadráttin, tekur eisini við seinasta suffi hansara. Og vindurin má eisini geva börnum okkara livsins anda. Og selja vit tykkum land okkara, mugu tit røkja tað og halda tað heilagt sum eitt stað, hagar eisini hvíti maðurin kann fara at vita, hvussu vindurin smakkar, tá hann er søtaður av teimum villu blómum.

VERJÐ TEY VILLINI DJÓRINI

Vit fara at umhugsa tilboð tykkara um at keypa land okkara. Verður avgerð okkara, at vit ganga við til tað, fari eg at seta eina treyt: Hvíti maðurin má fara við villini djórnum í hesum landi sum við egnu bróðrum sínum. Eg eri villur og skilji ongan annan sið. Eg havi sæð bisonoksar í túsundtali lígið og rotna á grasflotunum. Hesi djórini skeyt hvíti maðurin úr rullandi tokum og læt tey verða liggjandi. Eg eri villmaður og skilji ikki, at hasin froyssandi jarnhesturin kann hava størri týðning enn

bisonoksarnir, sum vit einans drepa fyrri at bjarga livinum.

Hvat var menniskjan, vóru eingi villini djór? Hvurvu øll djórini, hevði menniskjan doyð av stórum og svárum

okkara. Taka vit av, er tað fyrri at vera visir í at fáa tað friðaða økið, tit hava lovað okkum. Har kunnu vit so kanska sleppa at liva teir stuttu dagar, vit hava eftir,

Indíani av svartfótaættini framman fyrri tjaldbúð síni. Myndin er frá u. l. 1880

einsemi í sálina. Tí alt, sum hendir djórnum, hendir eisini menniskjanum innan skamma stund. Alt er tvinnast saman.

Tit mugu læra börn tykkara, at jörðin udnir fótum tykkara er óska forfedra okkara. Hvørt sindur, sum rámar jörðina, fer eisini at ráma jarðarsynirnar. Spýtir menniskjan á jörðina, spýtir hon á seg sjálva.

Hetta vita vit. Menniskjað eigur ikki jörðina. Jörðin eigur menniskjað. Hetta vita vit. Alt er tvinnast saman á sama hátt sum blóðbandið innan eina ætt. Alt er teggjast saman. Alt, sum hendir jörðini, hendir eisini synum jarðar. Menniskjan vav ikki lívið, vit eru bert ein tráður í vevnaðinum. Tað, sum vit gera móti vevnaðinum, gera vit móti okkum sjálvum.

VARÐVEITIÐ JÖRÐINA!

Vit fara at umhugsa tilboð tykkara um at keypa land

sum vit sjálvir vilja. Tá hitt seinasta reyða menniskjað er horvið av hesi jörð og minnið um okkum einans er skuggin av einum skýggi, sum fer eftir grasflotunum, fara hesar strendur og skógir enn at goyma sálina av fólki mínum. Tí fólk mitt elskar hesa jörð, sum nýfœðingurin elskar hjartaslátt móður sínar.

So selja vit tykkum land okkara, mugu tit elska tað so sum vit hava elskað tað.

Røkið tað so sum vit hava røkt tað. Goymið minnið hjá tykkum um landið sum tað er, tá tit taka við tí. Og av øllum alvi, allari sál og heilum hjarta: varðveitið börnum tykkara tað og elskið tað... sum Gud elskar okkum øll. Tí eitt vita vit: okkara gudur er sami gudurin. Henda jörð er honum dýrabær. Sjálvt ikki hvíti maðurin sleppur undan tí felags lagnu. Tá saman um kemur fara vit kanska einaferð allir at verða bróður. Livst so spyrst.

Forsetar í USA

G. Washington	1789—1797
J. Adams	1797—1801
Th. Jefferson	1801—1809
J. Madison	1809—1817
J. Monroe	1817—1825
J. Quincy Adams	1825—1829
A. Jackson	1829—1837
M. van Buren	1837—1841
W. H. Harrison	1841
J. Tyler	1841—1845
J. K. Polk	1845—1849
Z. Taylor	1849—1850
M. Fillmore	1850—1853
Fr. Pierce	1853—1857
J. Buchanan	1857—1861
A. Lincoln	1861—1865
A. Johnson	1865—1869
U. S. Grant	1869—1877
R. B. Hayes	1877—1881
J. A. Garfield	1881
C. A. Arthur	1881—1885
G. Cleveland	1885—1889
B. Harrison	1889—1893
G. Cleveland	1893—1897
W. McKinley	1897—1901
Th. Roosevelt	1901—1909
W. H. Taft	1909—1913
W. Wilson	1913—1921
W. G. Harding	1921—1923
C. Coolidge	1923—1929
H. Hoover	1929—1933
Fr. D. Roosevelt	1933—1945
Harry S. Truman	1945—1953
Dwight D. Eisenhower	1953—1961
John F. Kennedy	1961—1963
Lyndon B. Johnson	1963—1968
Richard M. Nixon	1968—1974
Gerald Ford	1974—

Kundum og viðskiftafólki

verður ynskt eitt eydnuríkt 1976 við tøkki fyrri farna árið.

Vinarligar heilsur
Páll Heri Nolsøe
Trongisvági